

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

De Conversatione Apostolica - A Curatoribus Animarum piè & fructuosè instituenda ; Complectens varios & solidos modos juvandi & consolandi diversorum Statuum Personas afflictas, præcipuè aegras & captivas ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

§. 6. Quid circa instructionem Patrumfamilias observandum sit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49274](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49274)

& Oct. V. Quartò hortetur, ut, si quidem fructum ex suis divitiis, ita referre velint, eas liberaliter pauperibus distribuant; nam, ut S. Augustinus l. 25. de verb. Dom. verè dixit, *Secundus est ager pauperum, cito reddit donantibus fructum*; illum scilicet, de quo S. Paulus 2. Cor. 9. dixit: *Qui parce & metet; & qui se- & desinat in benedictionibus, de benedictionibus & metet.*

in VI. Quintò admonet, ut iis divitiis, quibus ad suas necessitates utantur, cor non apponant; sed sic utantur, quasi non utantur, uti Apostolus suavit; verè enim *ad subsidium vita* ad duntaxat, non ad malorum incitamentum opes datae sunt; *pe-* 9. *dis cuncta anima redemptio est, non exitus occasio*, uti S. Basilus dixit. & ut S. Bernardus l. 4. loquitur, *aurum & argentum, & cetera huiusmodi, quantum ad animi bonum spectat, nec bona, nec mala sunt; usus tamen horum bonus, abusus mala, sollicitudo peior, quasi turpior.* Hunc ergo usum bonum ante omnia procurare studeant, ut hanc ratione sibi fundamentum bonum in futurum thesaurizent, juxta Apostoli supra cit. monitum.

VII. Sextò denique, cum divitiæ perinde, ut res aliæ terrenæ, variis casibus, amissionis putæ, & corruptionis subiectæ sint, ideo proderit monere etiam Divites, ut adversus hos casus animum maturè præparent, ut, ubi aliquis acciderit, inconculso, atque in DEI voluntatem resignato animo eum excipiant; imò ad primorum Christianorum exemplum rapinam bonorum suorum cum gaudio sustineant, scientes se meliorem in cælis habere repositam substantiam.

CAPUT VI.

Quid circa Instructionem Patrum familias observandum sit.

I. **H**is ante omnia suadeat, ut, cum à bona educatione Liberos rota salus & incolumitas Reipublicæ, imò & domus suæ pendeat, hanc præcipuè cordi habeant, ideòque Liberos suos à teneris annis ad DEI cultum condocerant, eaque principia instillent, quæ huic fini attingendo opportuna videntur; sed & idoneis modis ad hoc suaviter pelliciant, atque cum ijs agant, sicut boni Angeli suis cum Clientibus, sine coactione res salutes eorum animis obijciendo, quæ cum
ijsdem

iiſdem exerceant, & optatos DEO, ipſiſque Parentibus qua-
ctus producant. Deinde verò ubi capaces effecti fuerint, tiam
turè artibus liberalibus inſtrui caveant, neque ullis ad tiam
finem impenſis aut ſumptibus parcant, quandoquidem Patriſ-
tum honor & gloria ſunt Liberi, præſertim in pietate & I I
ris bene inſtructi; ſi ergo in aliis rebus, quæ ad hono-
proprium augendum vel conſervandam conducunt, medi
ſumptibus parcitur, quantò magis in Liberos velut proſſi
puam Parentum gloriam ejusmodi impenſæ libenter & id id
raliter ſunt faciendæ.

II. Præterea verò hortandi & inſtruendi ſunt ejuſſigu
Patresfamilias, ut totius etiam Familiæ bene inſtituendæ ſis a
curatam ſollicitudinem ſuſcipiant, & ideo 1. curam habera
inſtitutionis Chriſtianæ, Liberos ſuos & reliquam etiam
miliam mittant ad Catechiſmum, reduces examinent, & ong
qui meriti ſunt, remunerentur aliquo præmiolo, ut alij d ho
que excitentur. 2. Ut ſuos ſervos, ancillas, Liberos dilig IV
ter diebus feſtis ad Sacrum & Concionem mittant, & ex um t
untibus quærant, quid nota verint; puniant ſubtracto uno rocu
culo vel potu, aliòve modo negligentiores. 3. Ut oria
domo eliminent, ſuòſque bene occupent, ita tamen, ut 7. M
pus pro ſacro, precibùſque fundendis concedant; neque ſus p
ſtiment per tale otium quidquam decrementi rem dome onco
cam paſſuram, quin potius certò ſibi perſuadeant, multibun
ipſam hoc medio augendam; nam lucrum, quod propter ſim
tutes, religionis maximè, deſpicitur, per virtutes melius ſceſ
cuperatur. Certè ſi pietas, teſte D. Paulo 1. Tim. 4. ad aliſq
utilis eſt, quidni etiam ad rem domeſticam augendam & ang
ſervandam? 4. Emendent & tollant ludos inhoneſtos, gitta
tatem, laſciviam, colloquia prava, juramenta, blaſphemæ ſti
imprecationes & contentiones, & ſimilia peccata, decreta inco
tâ poenâ pecuniariâ, vel abſtinentiâ modicâ ijs, qui ſæ-
horum peccatorum aliquod amiſſiſſe depreheñſi ſunt. ioqu
curæ habeant lectionem libellorum piorum; recitatio rvan
Litaniarum B. V. à collecta familia ante ſomnum; pauper dif
amorem; cultum Sanctorum, & B. V. maximè; proſtent
motis inhoneſtis Imagines piæ Chriſti paſſi Crucifixi, B.
ginis, Sanctorum &c. Hæ lecticis etiam ſint affixæ, ut
caſo ſit ante cubitum eas venerandi. Curent; ut non

ntibus qua benedicta, eaque reverenter ac piè tum ipsi utantur, tum
erint, etiam ad eundem usum Domesticos hortentur. Dent operam
is ad etiam, ut singuli è familia agnis cereis de collo pendulis, ro-
em Parisiis, libellis precatoriis sint instructi.

ate & III. Suadeat insuper Patribus familias, ut non ipsi mo-
l hono uni, alterive Congregationi (pluribus enim dare non ex-
nt, ne dit, quia ob domestica negotia satisfacere tot legibus non
lut possunt) dent nomina, sed Authores etiam sint domesticis
ter & idem faciendum, suisque temporibus eos ad conventus
mittant: ad Confessionem & Communionem, cum leges
ejus exigunt, peragendam hortentur, atque ut tantò majorem
uend, sis animum ad hæc SS. Mysteria frequentanda concilient,
n hab, beralius nonnihil in mensa eos illo die tractent: tandem ve-
a etia, etiam mane, noctuque illis tempus ad preces ex præscripto
ent, & Congregationis peragendas concedant, suoque exemplo eos
t alij, d hoc Religionis opus excitare studeant.

IV. Summopere illis concordiam mutuam non modò
um Uxoribus servandam, sed inter ipsos etiam Domesticos
ocurandam commendat, atque ob id frequenter illis in me-
oriam revocet tum illam Sancti Spiritus sententiam, Prov.
7. *Melior est Buccella sicca cum gaudio (& pace) quàm Do-*
mus plena victimis cum jurgio; tum tritum illud Proverbiũ:
concordiã res parvæ crescunt, discordiã etiam maximæ di-
minuantur. Eundem in finem proderit etiam narrasse sapien-
tissimum illud Sciluri Scytharum Regis factum, qui è vita
cessurus septuaginta, quos habebat, filios convocavit, su-
alisque fasciculum 70. sagittarum colligatarum obtulit,
angerẽque jussit, quod cum nequirent, singulos singulas
gittas accipere, & confringere jussit, quod cum sine labore
astitissent, subjecit: Ita & vestra potentia, si conjuncti per
concordiam manseritis, à nemine frangetur, aut superabitur;
cus, si per discordiam à vobis ipsis divisi fueritis. Media
toque ad concordiam hanc tantopere illis necessariam con-
servandam accommodata suppeditet; maximè verò radices
discordiarum prudenter indaget, modumque eas-
dem evellendi cum charitate
ostendat.